

Αγαπητοί γονείς και κηδεμόνες,

Οι ακραίες τάσεις, οι βιαιοπραγίες και η τρομοκρατία, που έχουν εξαπλωθεί στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο, αποτελούν ακραία δείγματα φανατισμού και μισαλλοδοξίας και προσπάθειες νομιμοποίησης της βίας ως μέσου υπεράσπισης ιδεολογιών. Οι κυβερνήσεις των χωρών αναζητούν λύσεις σε βραχυπρόθεσμες στρατηγικές πρόληψης και παρέμβασης, αλλά οι μακροπρόθεσμες λύσεις πρέπει να αναζητηθούν στην εκπαίδευση. Για τον λόγο αυτό το Υ.Π.Π. θέτει υπό έμφαση, για δεύτερη συνεχή χρονιά, τον στόχο για καλλιέργεια της «ευαισθητοποίησης κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας και την προώθηση της ισότητας και του σεβασμού». Η εφαρμογή της αντιρατσιστικής πολιτικής μπορεί αφενός να συμβάλει στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας ειρήνης, μη βίας και κοινωνικής δικαιοσύνης στην Κύπρο και αφετέρου να ενισχύσει την παρούσα προσπάθεια για επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Κατά τη φετινή σχολική χρονιά 2016 -17, το ΥΠΠ εισηγείται όπως τα σχολεία εστιάσουν στην εφαρμογή του Κώδικα και Οδηγού, καθώς η αντιρατσιστική εκπαίδευση και η προώθηση της ισότητας και του σεβασμού λειτουργούν αποτελεσματικά μόνο σε πλαίσιο, όπου τα ρατσιστικά περιστατικά αναγνωρίζονται και αντιμετωπίζονται χωρίς εξαιρέσεις. Η ξεκάθαρη εφαρμογή της αντιρατσιστικής πολιτικής του Υ.Π.Π. στη σχολική μονάδα και η διαχείριση των ρατσιστικών περιστατικών με συνέπεια και σταθερότητα, συνδράμουν στη δημιουργία ενός σχολικού περιβάλλοντος, στο οποίο κάθε παιδί νιώθει καλά ανεξαρτήτως οποιωνδήποτε ιδιαιτεροτήτων του, και όπου σε αυτό αποφεύγεται η δαιμονοποίηση ατόμων που εμπλέκονται σε ρατσιστικές συμπεριφορές. Στο πλαίσιο αυτό, το σχολείο μας θα εφαρμόσει την αντιρατσιστική πολιτική του ΥΠΠ «Κώδικας Συμπεριφοράς Κατά του Ρατσισμού & Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών».

Σκοπός του Κώδικα και Οδηγού είναι η αναγνώριση οποιωνδήποτε άμεσων ή έμμεσων, σκόπιμων ή άσκοπων λόγων, πράξεων και διαδικασιών που οδηγούν σε αρνητικές διακρίσεις σε βάρος συγκεκριμένων ατόμων με βάση τη διαφορετικότητά τους και η ανάληψη ενεργού

Ο Κώδικας και Οδηγός βρίσκονται αναρτημένοι
στην ιστοσελίδα Αντιρατσιστικής Πολιτικής
του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου www.pi.ac.cy

Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού και Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

δράσης για πρόληψη και αντιμετώπισή τους, καθώς και για ανάπτυξη αντιρατσιστικής κουλτούρας.

Καθώς το σχολικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από πολλαπλές μορφές ετερότητας, ως προς την εμφάνιση, την εθνικότητα, την αναπηρία, την κοινότητα, το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τη γλώσσα, την ηλικία, την κοινωνικοοικονομική κατάσταση, το καθεστώς παραμονής στη χώρα κ.τλ., είναι σημαντικό να διασφαλίζεται για όλους τους μαθητές και μαθήτριες ένα περιβάλλον ασφάλειας, ανεκτικότητας, σεβασμού της διαφορετικότητας, μη διάκρισης και ισότητας, στο οποίο να μπορούν να απολαμβάνουν στο μέγιστο τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες που τους προσφέρονται.

Οποιαδήποτε εκδήλωση ρατσιστικής συμπεριφοράς πρέπει να εντοπίζεται, να αναγνωρίζεται και να αντιμετωπίζεται έγκαιρα και αποφασιστικά. Σε αντίθετη περίπτωση, πληγώνονται τα θύματα, όχι μόνο ως άτομα, αλλά και ως μέλη της μειονότητας στην οποία ανήκουν, ενώ επέρχονται σοβαρές επιπτώσεις και σε ολόκληρη τη σχολική κοινότητα.

Ρατσιστικό περιστατικό:

Είναι οποιοδήποτε περιστατικό εκλαμβάνεται ως ρατσιστικό από το θύμα ή άλλο πρόσωπο (MacPherson, 1999). Συνήθως τα ρατσιστικά περιστατικά έχουν ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα την περιθωριοποίηση, τον αποκλεισμό ή τις διακρίσεις σε βάρος ατόμων και ομάδων ατόμων, εξαιτίας της διαφορετικότητάς τους. Έχει ως συνέπεια να επηρεάζει και να καλλιεργεί περιβάλλον εκθρόνισης προς όλα τα πρόσωπα που μοιράζονται τα χαρακτηριστικά αυτά. Συνεπώς, κάθε τέτοιο περιστατικό βλάπτει σοβαρά όχι μόνο το πρόσωπο που το δέχεται, αλλά και ευρύτερες κοινότητες, καθώς και την κοινωνία γενικότερα.

Τα σχολεία οφείλουν να αναφέρουν οποιαδήποτε τέτοια περιστατικά σημειώνονται σε αυτά. Αυτό, όχι μόνο δεν αποτελεί ένδειξη αδυναμίας τους, αλλά, αντίθετα, δηλώνει έμπρακτα την αποφασιστικότητά τους για προστασία της σχολικής κοινότητας και των δικαιωμάτων των μελών της. Εξάλλου, ο χειρισμός των ρατσιστικών περιστατικών γίνεται πρωτίστως με παιδαγωγικούς όρους και αποσκοπεί στην αλλαγή συμπεριφορών, χωρίς αυτόματη προσφυγή σε τιμωρητικά μέτρα.

Οι κυρώσεις που προτείνονται στον Οδηγό εφαρμόζονται στα πλαίσια των περί Λειτουργίας Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής/Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμών και μπορεί να περιλαμβάνουν συμπλήρωση του εντύπου αναστοχασμού και υπογραφή του από γονέα/ κηδεμόνα, παρατήρηση, γραπτή επίπληξη από το σχολείο προς το παιδί ιδιαιτέρως με υπογραφή από γονέα/ κηδεμόνα ή ενώπιον του κηδεμόνα, τηλεφώνημα του παιδιού στο σπίτι για αναφορά του περιστατικού και της εμπλοκής του σε αυτό, υποχρεωτική εκτέλεση κοινωφελούς εργασίας προς όφελος της σχολικής κοινότητας, αποζημίωση για φθορά περιουσίας των άλλων ή του σχολείου, συζητήσεις με τα εμπλεκόμενα παιδιά και τις οικογένειές τους σε ξεχωριστές και κοινές συναντήσεις, στέρηση συμμετοχής σε ενδοσχολικές εκδηλώσεις και αθλοπαιδιές εντός του σχολείου καθώς και σε άλλες ενδοσχολικές δραστηριότητες (για τη Δημοτική Εκπαίδευση) ή αποβολή για κάποιες ώρες ή μέρες (για τη Μέση και Μέση Τεχνική Εκπαίδευση).

Ζητούμε τη βοήθειά σας όπως, μαζί μας, παροτρύνετε και ενθαρρύνετε κάποιο άτομο που πιστεύει ότι δέχθηκε ή δέχεται ρατσιστική συμπεριφορά ή ήταν θεατής στην εκδήλωση τέτοιας συμπεριφοράς, **να το καταγγείλει το συντομότερο δυνατό**, χωρίς φόβο, σε έναν/ μία εκπαιδευτικό ή στον/ην Υπεύθυνο/η Εκπαιδευτικό για την εφαρμογή του Κώδικα και Οδηγού στο σχολείο.

Καλούμε εσάς, τις οικογένειες των μαθητών και μαθητριών του σχολείου μας, όπως στηρίξετε τα παιδιά σας στις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει στα πλαίσια εφαρμογής του Κώδικα και Οδηγού, ώστε:

- **να σέβονται** την προσωπικότητα, την ελευθερία και την αξιοπρέπεια των παιδιών, των εκπαιδευτικών, γονιών και άλλων προσώπων εντός και εκτός του σχολείου
- **να ενημερώνονται** για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με το ρατσισμό και τις διακρίσεις
- **να αναγνωρίζουν** τα διάφορα ρατσιστικά περιστατικά και να τα αναφέρουν άμεσα σε μία/έναν εκπαιδευτικό του σχολείου
- **να αρνούνται** να εμπλακούν σε ρατσιστικές συμπεριφορές
- **να ενημερώνουν** άτομα που λένε ρατσιστικά ανέκδοτα ότι μπορεί με αυτό τον τρόπο να πληγώνουν κάποια άλλα άτομα ή ομάδες
- **να περιλαμβάνουν** παιδιά στις παρέες και δραστηριότητές τους που μπορεί να αποκλείονται λόγω της διαφορετικότητάς τους
- **να αμφισβητούν** οποιαδήποτε στερεότυπα ή ρατσιστικές αντιλήψεις ακούνε στο περιβάλλον τους
- **να σέβονται** τα εθνικά και θρησκευτικά σύμβολα, όχι μόνο τα δικά τους αλλά και των άλλων
- **να αναστοχάζονται** αναφορικά με τη συμπεριφορά τους και κατά πόσο αυτή μπορεί να έχει ρατσιστικές συνέπειες για άλλα άτομα ή ομάδες.

Ο ρατσισμός αφορά στο κάθε σχολείο, στον κάθε μαθητή, στον κάθε εκπαιδευτικό, στους γονείς και, κατ' επέκταση, σε ολόκληρη την κοινωνία. Είναι υποχρέωση όλων μας να βεβαιωθούμε ότι όλα τα πρόσωπα απολαμβάνουν στο βέλτιστο το αγαθό της παιδείας, χωρίς διακρίσεις και χωρίς εκφοβισμούς.

Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία. Για περαιτέρω πληροφορίες μπορείτε να αποστείνετε στη Διεύθυνση του σχολείου.